

Overdenking 3 augustus dienst wijkgemeente Den Haag West

Beelden uit de samenleving

Er is een Quote in omloop die gaat als volgt:

If you have more dan you need, build a bigger table, not a higher fence

Als je meer hebt dan je nodig bent, bouw dan een grotere tafel en niet een hoger hek.

In alle periodes van welvaart worstelt de mensheid met de vraag, hoe om te gaan met overvloed, welvaart, rijkdom, armoede, grote groepen mensen die elders en hier te maken hebben met grote tekorten.

Maar over welke tekorten hebben we het?

De materiele tekorten of de basiswaarden in het leven?

Een bekend gegeven is dat mensen in armoede eerder hun eten delen dan mensen die in overvloed leven: kom langs onder etenstijd, bij wie ben je welkom en wordt het eten dat er is gedeeld?

In de jaren 80 was het onder andere Bob Goudzwaard die met zijn gedachtegoed: 'de economie van het genoeg', de aandacht op dit onderwerp vestigde .

In die tijd was er in Nederland de beweging: de vierde wereld: een organisatie die zich bezig hield met kansarme mensen vooral ook kinderen in Nederland.

Er werden vakanties geregeld voor gezinnen die geen geld hadden voor vakanties

En dat is nu nog zo

Wereldwijd dienen zich opnieuw de thema's aan: over verdeling van voedsel en water, duurzaamheid, rooibouw

Wij verbruiken veel meer dan de aarde oplevert

Grote issues met grote gevolgen die voelbaar zijn voor een ieder van ons.

In het klein is er best wel wat gaande in de samenleving, dicht bij huis.

De samenleving is op zoek naar hoe het anders kan

Deze roep komt uit de samenleving, niet zozeer vanuit de kerken

Dat geeft te denken.

Waar voorbij gegaan wordt aan de basisbehoeften ontstaat er armoede

Kijk alleen al naar twee televisie spotjes,

Het meisje en haar moeder, ze zitten bij elkaar, en toch niet.

De moeder heeft haar aandacht niet bij het meisje, maar bij het contact via haar telefoon.

Het meisje komt oprecht over, als ze aan haar moeder vraagt om haar telefoon neer te leggen en aandacht voor haar dochter te hebben.

Moeder doet het en het meisje zegt: Mam ben je er weer?

Waar is je aandacht als je met iemand bent?

In het verleden? Al bij het moment van straks, of in het nu, of bij een ander,

Herkenbaar voor iedereen, denk ik

Nu, hier, ik ben bij jou en dat levert voor beiden iets op.

Of het andere tv spotje

Een twintiger die regelmatig naar zijn opa toegaat om samen met hem te eten.

Hij gaat naar zijn opa toe, geeft aandacht, legt contact en je ziet dat er tussen die twee een band ontstaat, er is liefde en wederzijds respect

De jongen schrikt als opa niet op zijn vaste plekje zit.

Tot zijn verrassing heeft zijn opa nu voor hem de tafel gedekt.

De aandacht van de kleinzoon heeft de man doen opstaan!

Er zijn in de samenleving, door de jaren heen steeds meer initiatieven dat genoeg ook genoeg kan zijn. Kromme komkommers worden niet meer weggegooid,

Ze worden nog wel buitenbeentjes genoemd, maar worden niet meer over het hoofd gezien.

Er zijn steeds meer jonge mensen en ook ouderen die zich afvragen: wat voor wereld laten wij aan onze kinderen en kindskinderen na?

Is het over 100 jaar nog steeds een leefbare samenleving, een leefbare wereld?

Of eigenlijk is de vraag: Is onze samenleving een toekomstbestendige leefbare samenleving?

Zijn wij goede bewerkers van deze aarde?

In mijn eigen kleine omgeving waren er deze zomer 2 stellen die niet met het vliegtuig op vakantie zijn gegaan, terwijl ze dat wel van plan waren

In mijn eigen omgeving zijn er drie jonge jongens, grote liefhebbers van vlees, die nu uit principe geen vlees meer eten

Ik ben onder de indruk van hun gemaakte keuzen

Dit komt niet in de krant,

Positieve verhalen moeten we elkaar vertellen!!

En van dat elkaar vertellen kan een sneeuwbal effect van uitgaan.

Let wel, ik ben niet tegen vliegen of vlees eten, maar ben onder de indruk dat mensen andere keuzes maken dan hun eigen behoeften te bevredigen

En dat ze ervan overtuigd zijn dat hun kleine bijdrage effect heeft in het grotere geheel!

Nog een voorbeeld uit de samenleving:

U heeft vast wel gehoord van het hek dat er gebouwd wordt door Amerika op de grens met Mexico.

Tussen deze Amerikaans- Mexicaanse grens zijn verschillende roze wippen geplaatst zodat families van de ene kant kunnen spelen met families van de andere kant. Wat een prachtige vondst om te laten zien dat het geen leven is als je een hoog hek bouwt.

Hoe te **leven met overvloed** is o.a. het thema uit de beide lezingen van vandaag.

De persoon in Prediker zet zijn eigen leven even stop om van alles te onderzoeken, maar behoud daarbij zijn wijsheid. Wat hij onderzoekt en ontdekt is niet 'gewetenloos'

bij alles houdt hij zijn wijsheid

en ondertussen verkent hij vele momenten van genieten, van groot en veel

je ziet een berg oprijzen:

paleizen, wijngaarden, tuinen en parken, waterbekkens,

slaven en slavinnen, heel veel vee, goud en zilver, zangers, vrouwen

groot, groter groots

meer, meer, meer

en meer bezit dan wie dan ook!!

Het is het loon van zijn werken

het klinkt alsof het ene nog niet is verkregen of er wordt al gekeken naar het volgende

en toch is dat niet helemaal zo

want deze persoon in Prediker, in dit beeld, behoud zijn wijsheid

hij gebruikt de waterbekkens om het bos mee te bevoeien

de kinderen van de slaven krijgen ook een plek in zijn huis

als alles is onderzocht, met de wijsheid die over de schouder mee kijkt
 ontdekt de man dat regen, ziekte, het leven, de rijke en de arme treft
 je kunt wel veel bezitten, maar gezondheid koop je niet
 geluk is niet maakbaar

zijn gezwogen en zijn verkregen bezit is lucht en leegte

Door alles te ontdekken en het te overdenken ontdekt hij dat het leven meer is dan al het groots
 verkregen geluk wat hem ten deel is gevallen

Wijsheid en alles nog eens overzien: Wat zou de koning die na mij komt hebben aan alles wat zijn
 voorgangers tot stand hebben gebracht?

Alles eens overdenken relativeert en doet ontdekken wat werkelijk belangrijk is in het leven.

Dat hoor ik ook van die jonge mensen uit mijn omgeving waar ik het over had.

Zijn zij die mij laten zien wat goed rentmeesterschap is? Zij die niet zo direct met God bezig zijn?

Meer over Prediker: Martine preekt in komende periode 3 keer uit het boek Prediker!

De persoon uit de gelijkenis van Jezus ziet de wijsheid over het hoofd.

Deze persoon, een rijke landheer is blij, heel blij, een geweldig goede oogst.

Menig boer zou vandaag heel blij zijn met een goede oogst

Veel boeren maken zich zorgen over de veranderingen in de natuur en de invloed daarvan op de
 oogst

De droogte van vorig jaar is nog voelbaar in de oogst van dit jaar

En ook dit jaar is het heel warm geweest

De natuur veranderd en wij zullen mee moeten veranderen met de natuur mee en moeten wennen
 aan meer warmte en droogte en dus duurdere prijzen voor ons voedsel

De man uit de gelijkenis weet dat zijn schuren te klein zijn, dus breekt hij ze af en bouwt nieuwe.

Begrijpelijk, niets mis mee!

Hij zorgt ervoor dat de opbrengst van het land goed bewaard kan worden, dat is goed
 rentmeesterschap.

Waar het in mis gaat zijn twee punten:

Hij bewaart deze grote opbrengst voor zich zelf.

hij neemt rust, eet drinkt en vermaakt zich

de oplossing van de grote schuur is voor hem zelf en heeft geen verbinding met de samenleving.

En de man ziet een nadert 'probleem' opkomen: zijn schuren zijn te klein

Het is een oosters gebruik om dingen van het leven waar je tegen aanloopt te delen, te bespreken met je eigen sociale omgeving. Er wordt uitgebreid met elkaar mee gedacht en gesproken en gediscussieerd

Deze man overlegt alleen met zichzelf.

Is alleen op zijn eigen kleien wereld gericht

Neemt niet het gedachtegoed van anderen mee in zijn oplossing.

Hij beperkt zich tot zijn eigen gedachtegoed. En dat is op hem zelf gericht.

En dat is voor die tijd in een oosterse samenleving niet gewoon.

Dit beeld laat zien hoe heilzaam het is om met anderen te spreken over dat wat je bezig houdt, Daarmee laat je toe dat een ander door zijn vragen of reactie je een andere kant van het probleem kan laten zien,

Hij kan iets toevoegen aan je eigen gedachtegoed.

In het beeld van de grote tafel: het is heilzaam als je zelf bij een ander aan tafel schuift om het met een ander te hebben over jou zorgen/vragen.

Delen is niet alleen aan de ander geven, maar ook de ander toelaten in je eigen leven.

Voor de mensen die van karakter wat meer introvert , geslotener zijn is dit lastig

Daar gaat het bij het beeld van deze landheer niet om.

Een ieder treft hetzelfde lot

Beide hoofdpersonen uit de lezingen ontdekken dat er meer is dan alleen het leven hier. Dat je niet alles zelf in de hand hebt.

Het leven is niet in alle facetten maakbaar. De droogte, overstromingen, noodweer treft ons allen, rijk of arm, ziekte, dood treft ons allen

Een open deur? Ja, we wisten het in het verleden, we weten het nu.

Wat is er veranderd sinds de jaren 80? Zijn we gaan handelen vanuit de wetenschap dat delen ons verder brengt dan meer, meer meer?

Helaas het individualisme is alleen maar groter geworden en dat is niet aan de kerk voorbij gegaan.

Want wij zijn onderdeel van de samenleving

Ons treft ook het lot van individualisme ook al denken we misschien dat wij daar geen deel aan hebben.

Jezus verteld aan de omstanders, waar ook de farizeeën en Schriftgeleerden bij waren deze gelijkenis omdat Jezus de onzuiverheid van de farizeeën en wetgeleerden aan de kaak willen stellen.

In het voorgaande hoofdstuk is Jezus gaan eten bij een van de farizeeën

De farizeeër verbaasde zich erover dat Jezus zich niet eerste reinigde volgens de joodse gebruiken

Jezus confronteert de farizeeër met zijn levensstijl: je handelswijze is naar buiten toe schoon en zuiver, maar van binnen ben je rot: vol roofzucht en slechtheid

De farizeeën zijn heel trouw in het geven van hun tienden

Maar ze vergeten de gerechtigheid en de liefde tot God.

En vanuit de liefde tot God komt de liefde tot je medemens

Komt een goed rentmeesterschap

En dat is een levenslange zoektocht

En ook een levenslange verantwoordelijkheid

Die grote tafel, vanuit de quote: bouw een grotere tafel als je meer hebt dan je nodig bent, Die tafel die spreekt me wel aan:

Een tafel waar mensen aan kunnen schuiven,

Waar het eten samen gedeeld wordt.

Waar de gesprekken over het leven samen gevoerd worden

Waar aandacht wordt gegeven en wordt gevraagd voor en door iedereen.

Amen